

11 Observaties van jezelf, ouders en collega's delen

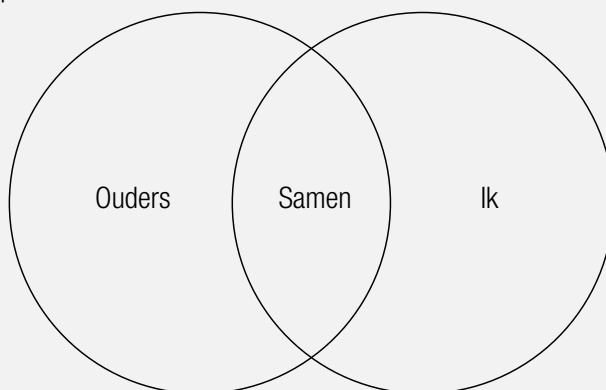
Op het moment dat jij je eigen observaties op een rij hebt (ruggensteun 'Jouw eigen observaties') en op basis daarvan je inzichten formuleerde – met in veel gevallen nog allerlei onbeantwoorde vragen over wat er speelt en wat nodig is – is het zaak om in gesprek te gaan met de ouders en betrokken collega's. De insteek van dit gesprek is dat je ouders en collega's betreft, tot een gedeelde visie komt en jullie jezelf buigen over de bij jullie levende vragen. Mogelijke gesprekspartners zijn de betrokken kinderen, hun ouders en collega's; ieder met hun eigen kijk op de kinderen, de situaties waarin deze zich bevinden en de stappen die gezet horen te worden.

Een belangrijke uitdaging van deze gesprekken is dat de observaties en opvattingen van alle gesprekspartners volstrekt gelijkwaardig worden benaderd. Het gaat er niet om dat een visie 'wint' of zelfs maar de beste is. De ambitie is om te komen tot een gezamenlijke visie die de sterkten verenigt van de verschillende observaties en opvattingen en zo veel mogelijk van de nog openstaande vragen beantwoordt.

Neem een aantal ouders in gedachten.

Maak een lijstje met de situaties die deze ouders delen met hun kind. Bijvoorbeeld thuis, in de wijk, bij de sportclub en op school. Vraag je meteen ook af welke ervaringen deze ouders in deze situaties hebben: wat zien zij wat zich rondom hun kind afspeelt? Zien zij bijvoorbeeld hoe hun kind zijn speelgoed opruimt, vriendjes maakt, zich gedraagt in het verkeer of omgaat met teleurstellingen? Heb je hiervan een idee? Maak nu ditzelfde lijstje voor jezelf: welke situaties deel jij met dit kind en wat zie jij rondom dit kind gebeuren? Beschrijf dit vooral zo neutraal als mogelijk, dus zonder oordeel.

Plaats beide lijstjes in onderstaande cirkels. Zet de situaties en ervaringen die alleen de ouders hebben, in de linkercirkel. Zet de situaties en ervaringen die alleen jij hebt in de rechtercirkel. Plaats de situaties en ervaringen die jullie delen daar waar de cirkels elkaar overlappen.

Kijk goed naar de uitkomst en overdenk wat hiervan de – mogelijke – gevolgen zijn:

- Wat is ieders specifieke kennis van dit kind, de verschillende situaties en wat dit kind meemaakt?
- Waar zitten de overeenkomsten in kennis, waar de verschillen?
- Hoe kan jullie gezamenlijke kennis bijdragen aan passend onderwijs voor dit kind?

Hoe? Mogelijk merk je dat het niet meevalt om in beeld te brengen welke situaties ouders met hun kind delen en welke ervaringen zij dan hebben. Dat is een extra reden om snel met elkaar in gesprek te gaan. Het gaat er immers om dat jij en de ouders goed van elkaar weten over welke informatie jullie beschikken, waar deze hetzelfde of juist verschillend is en hoe jullie elkaar aanvullen.

De uitwisseling van jullie observaties heeft de structuur en inhoud van kantelgesprekken (zie hiervoor de ruggensteun 'Kantelgesprekken voeren'). Soms volstaat een enkel gesprek, vaak zijn meerdere gesprekken nodig om tot een gezamenlijke visie te komen.

Hoe? Doe dit vooral vaker. Bijvoorbeeld ieder kwartaal. Je zult merken dat het jullie steeds gemakkelijker afgaat om tot een gezamenlijke visie te komen.

Regel enkele gesprekken met ouders en collega's om je observaties te delen van die kinderen die jou waarschijnlijk het hardst nodig hebben. Bereid deze voor als kantelgesprekken.

Deze gesprekken uitgevoerd? Laat het enkele dagen rusten en blik dan terug.

Ik ben blij met:

Ik vind jammer dat:

Blik alvast vooruit naar de ruggensteun 'Reflecteer en leer'. Geef je gesprekspartners in ieder geval positieve feedback over datgene waar je blij van werd. En als je er al aan toe bent, voer dan ook een gesprek waarin je jouw negatieve feedback geeft. Tenminste wanneer daar een reden voor is.

Maar voordat je een van beide doet: vraag een collega om als kritische vriend met je terug te blikken op de gesprekken en jouw evaluaties daarvan. Wat kun je leren van een collega die niet aan de gesprekken deelnam en er dus van enige afstand naar kan kijken? Focus in dit gesprek op jouw rol en niet op die van de andere gesprekspartners.

Hoe? Doe de eerste gesprekken vooral met ouders en collega's waarmee je goed overweg kunt. Bespreek ook niet meteen de kinderen met de lastigste kantelsituaties, maar begin eenvoudig. Zo gun je jezelf de ruimte om te wennen aan deze aanpak en te leren hoe deze gesprekken werken, voordat je jezelf voor grotere uitdagingen plaatst.